

TÍÐINDI

FRÁ

A L Þ I N G I

ÍSLENDINGA.

ELLEFTA ÞING.

1867.

SÍÐARI PARTUR.

RITNEFNDARMENN:

Jón Pétursson, Sveinn Skúlason,

yfirdómari.

kandídat.

Reykjavík.

Prentað á kostnað alþingis, í prentsmiðju Íslands, hjá Einari Þórðarsyni.
1867.

Þingskjöl

á ellefta alþingi Íslendinga árið 1867.

I.

Konungleg auglýsing til alþingis um árangur af þegnlegum tillögum þess og öðrum uppástungum á fundinum 1865, dagsett 31. dag maímánaðar 1867, bls. 3—9.

II.

KONUNGLEG FRUMVÖRP:

1. Frumvarp til stjórnarskipunarlaga handa Íslandi, bls. 11—50. Nefndarálit, bls. 449—495. Atkvæðaskrá, bls. 561—592. Álitsskjal til konungs og frumvarp þingsins með ástæðum, bls. 611—650.
Nefnd: Benidikt Sveinsson, formaður og framsögumaður. Jón Sigurðsson. Páll J. Vídalín. Eiríkur Kúld, skrifari. Stefán Jónsson. Stefán Thordersen. Jón Hjaltalín. Jón Guðmundsson (formaður nefndarinnar framan af þingi).
2. Frumvarp til almennra hegningarlaga handa Íslandi, bls. 51—151. Nefndarálit, bls. 424—442. Atkvæðaskrá, bls. 498—520. Álitsskjal til konungs, bls. 598—611.
Nefnd: Jón Sigurðsson. Arnljótur Ólafsson. Benidikt Sveinsson, framsögumaður. Páll Vídalín. Pétur Guðjónsson. Bergur Thorberg, formaður. Jón Guðmundsson.
3. Frumvarp til laga um að útlendum skipum verði gefinn kostur á að flytja vörur hafna á milli á Íslandi og milli Íslands og Danmerkur, bls. 152—153. Nefndarálit, bls. 221. Atkvæðaskrá, bls. 221—222. Álitsskjal til konungs, 249—250.

Nefnd: Bergur Thorberg, formaður og framsögumaður. Jón Pétursson. Sveinn Nielsson.

4. Frumvarp til opins bréfs um það, hvernig borga eigi kostnað þann, er rís af flutningi þurfamanna, bls. 154—158. Nefndarálit, bls. 320—323. Atkvæðaskrá, bls. 326—327. Álitsskjal til konungs, bls. 381—387.

Nefnd: Jón Guðmundsson, skrifari. Páll J. Vídalín, formaður og framsögumaður. Stefán Jónsson. Sighvatur Árnason. Páll Ólafsson.

5. Frumvarp til tilskipunar um breytingu á ákvörðununum um gjald spítalahlutanna, er svo eru nefndir á Íslandi, bls. 159—165. Nefndarálit, bls. 287—293. Atkvæðaskrá, bls. 298—303. Álitsskjal til konungs, bls. 537—546.

Nefnd: Pétur Pétursson, formaður. Jón Hjaltalín. Halldór Kr. Friðriksson, framsögumaður. Torfi Einarsson. Stefán Jónsson.

6. Frumvarp til laga handa Íslandi um afplánun fêsekta í öðrum málum en sakamálum, bls. 166—171. Nefndarálit, bls. 595—597. Atkvæðaskrá, bls. 597. Álitsskjal til konungs, bls. 648—650.

Nefnd: Benidikt Sveinsson. Pétur Guðjónsson. Bergur Thorberg, formaður. Arnljótur Ólafsson, skrifari. Jón Sigurðsson. Jón Guðmundsson, framsögumaður. Páll J. Vídalín.

7. Frumvarp til tilskipunar um, hvernig eigi að halda hunda á Íslandi, bls. 172—178. Nefndarálit, bls. 311—320. Atkvæðaskrá, bls. 347—356. Álitsskjal til konungs, bls. 555—560.

Nefnd: Jón Hjaltalín, formaður og framsögumaður. Arnljótur Ólafsson, skrifari. Björn Pétursson.

8. Frumvarp til laga fyrir Ísland um skipamælingar, bls. 179—193. Nefndarálit, bls. 337—340. Atkvæðaskrá, bls. 364—367. Álitsskjal til konungs, bls. 495—498.

Nefnd: Jón Pétursson. Bergur Thorberg, formaður og framsögumaður. Pétur Guðjónsson, skrifari.

9. Frumvarp til laga um að taka íslensk skip upp á skipaskrá, bls. 194—211. Nefndarálit, bls. 340—347. Atkvæðaskrá, bls. 368—375. Álitsskjal til konungs, bls. 527—535.
Nefnd: Bergur Thorberg, formaður og framsögumaður. Jón Pétursson. Pétur Guðjónsson, skrifari.

III.

KONUNGLEGT ÁLITSMÁL:

- Um lögleiðslu danskra lagaboða. Nefndarálit, bls. 335. Atkvæðaskrá, bls. 336. Álitsskjal til konungs, bls. 378.
Nefnd: Jón Pétursson, formaður og framsögumaður. Bergur Thorberg, skrifari. Benidikt Sveinsson.

IV.

ÞEGNLEGAR BÆNARSKRÁR OG UPPÁSTUNGUR, sem nefndir voru settar í og bænarskrár ritaðar konungi.

1. Bænarskrá úr Norður-Þingeyjarsýslu um gufuskipsferðir kringum strendur Íslands, bls. 217—218. Nefndarálit, bls. 280—284. Atkvæðaskrá, bls. 294—295. Bænarskrá til konungs, bls. 375—377.
Nefnd: Ólafur Pálsson, formaður. Sveinn Skúlason, skrifari og framsögumaður. Arnljótur Ólafsson.
2. Bænarskrá frá Borgarfjarðarsýslu um fiskiveiðar útlendra, bls. 218—220. Nefndarálit, bls. 359—364. Atkvæðaskrá, bls. 367—368. Bænarskrá til konungs, bls. 444—448.
Nefnd: Arnljótur Ólafsson, skrifari. Pétur Guðjónsson, framsögumaður. Stefán Eiríksson.
3. Bænarskrá um styrk handa fornmenja og þjóðgripasafni Íslands í Reykjavík, bls. 230—232. Nefndarálit, bls. 333—334. Atkvæðaskrá, bls. 336. Bænarskrá til konungs, bls. 534—536.
Nefnd: Stephán Thordersen, formaður og framsögumaður. Jón Pétursson, skrifari. Jón Hjaltalín.
4. Bænarskrá frá Eyjafjarðarsýslu um að kaupmenn riti viðskiptabækur sínar á íslensku, bls. 232—233. Nefndarálit, bls. 284

—285. Atkvæðaskrá bls. 293—294. Bænaraskrá til konungs, bls. 304—305.

Nefnd: Stephán Jónsson. Sveinn Níelsson, framsögumaður
Björn Pétursson.

5. Bænaraskrá úr Húnavatnssýslu um útrýmingu fjárkláðans, bls. 236 (öðrum bænaraskráum 8 vísað til sömu nefndar; sbr. bls. 237—238). Nefndarálit í fyrri hluta málsins, bls. 295—298. (Skrifað gegnum forseta um málið sem innanþings mál til amtmannanna í Suður- og Vesturumdæminu. Sbr. bréf konungsfulltrúa til forseta, bls. 356 og bréf til konungsfulltrúa frá amtmönnunum í Suður- og Vesturumdæminu um Botnsvogavörðinn, bls. 356—359). Nefndarálit í síðari hluta málsins, bls. 384—392. Atkvæðaskrá, bls. 411—416. Bænaraskrá til konungs, bls. 549—555.

Nefnd: Benidikt Sveinsson formaður og framsögumaður í síðari hluta málsins. Arnljótur Ólafsson, skrifari og framsögumaður í fyrri hluta málsins. Páll Vídalín. Magnús Jónsson. Sighvatur Árnason. Hjálmur Pétursson. Jón Sigurðsson.

6. Uppástunga þriggja þingmanna um auglýsingu reikninga fyrir þjóðvegagjald, bls. 238. Nefndarálit, bls. 277—279. Atkvæðaskrá, bls. 286—287. Bænaraskrá til konungs, bls. 379—380.

Nefnd: Bergur Thorberg formaður. Sighvatur Árnason, framsögumaður. Jón Sigurðsson.

7. Uppástunga hins annars konungkjörna þingmanns um lækna-skipunarmálið, bls. 241—246. Nefndarálit, bls. 520—525. Atkvæðaskrá, bls. 525—527. Bænaraskrá til konungs, bls. 546—549.

Nefnd: Jón Hjaltalín, formaður og framsögumaður. Halldór Kristján Friðriksson, skrifari. Sveinn Skúlason. Benidikt Sveinsson. Jón Bjarnason.

8. Bænaraskrá frá Mýra- og Hnappadalssýslu um laxveiði (Fylgiskjöl a—c), bls. 255—276. Nefndarálit, bls. 399—411. Atkvæðaskrá, bls. 442—447. Bænaraskrá til konungs, bls. 648—660.

Nefnd: Hjálmur Pétursson, formaður. Jón Sigurðsson. Jón Bjarnason. Ólafur Pálsson. skrifari. Jón Pétursson framsögumaður.

9. Uppástunga hins 4. konungkjörna um kennara í sögu Íslands og fornfræðum Norðurlanda, bls. 311. Nefndarálit, bls. 323—326. Atkvæðaskrá, bls. 327—328. Bænarskrá til konungs, bls. 421—424.

Nefnd: Jón Pétursson formaður. Sveinn Skúlason, skrifari og framsögumaður. Pétur Guðjónsson.

10. Uppástunga varaþingmanns Barðstrendinga um stofnun laga-skóla bls. 416—417. Nefndarálit, bls. 417—419. Atkvæðaskrá, bls. 419. Bænarskrá til konungs, bls. 419—420.

Nefnd: Eiríkur Kúld, formaður og framsögumaður. Jón Pétursson, skrifari. Jón Bjarnason.

V.

ÞEGNLEGAR BÆNARSKRÁR OG UPPÁSTUNGUR, o. s. frv.
sem annaðhvort vorn innanþings mál, eður náðu eigi fram að ganga.

1. Bænarskrá úr Vestmanna-eyjum um afgjald af konungsjörðum og tómthúsum, bls. 222. Nefndarálit, bls. 248—249. Atkvæðaskrá 254—255.

Nefnd: Stephán Thordersen, formaður og framsögumaður. Sighvatur Árnason skrifari. Ólafur Sigurðsson.

Þessu máli var vísað forsetavegin til hlutaðeigandi yfirvalda.

2. Bænarskrá úr Norður-Þingeyjarsýslu um jafnrætti prentsmiðjanna, bls. 228—229. Nefndarálit, bls. 331—332. Atkvæðaskrá, 334—335.

Nefnd: Pétur Pétursson, formaður. Arnljótur Ólafsson, framsögumaður. Sveinn Skúlason, skrifari.

Þessu máli var vísað forsetavegin til yfirstjórnenda landsprentsmiðjunnar.

3. Uppástunga þingmanns Rangæinga um borgun til prófasta

fyrir kirkjuskoðanir, bls. 233—234. Nefndarálit, bls. 279—280. Atkvæðaskrá, bls. 307—309.

Nefnd: Pétur Pétursson, formaður. Ólafur Pálsson. Sig-
hvatur Árnason. Sveinn Nielsson, framsögumaður.
Eiríkur Kúld, skrifari.

Þetta mál var fellt við ályktarumræðu með 12 atkv. gegn 12.

4. Uppástunga þingmanns Norður-Þingeyinga um 1000 ára há-
hátið í minning Íslands byggingar 1874 (Ingólfur nam land
fyrstur landnámsmanna 874), bls. 305—306. Nefndarálit, bls.
392—396. Atkvæðaskrá, bls. 396—398.

Nefnd: Sveinn Skúlason, skrifari og framsögumaður. Pétur
Pétursson, formaður. Pétur Guðjónsson.

Í þessu máli, sem var innan þingsmál, skrifaði forseti í nafni
þingsins stiptamtmani, byskupi og landfógeta að ganga í
nefnd ásamt tveimur þingmönnum, er þingið kaus (Jón Péturs-
son og Jón Guðmundsson) til að hafa á hendi framkvæmd
þessa fyrirtækis. Sbr. bréf tæðra embættismanna, bls. 398—
399.

5. Landbúnaðarmálið (sbr. Alþingistíð. 1865 II, bls. 547). Skýrsla
landbúnaðarnefndarinnar, bls. 250. Uppástunga forseta um
meðferð þessa máls, bls. 251.

Nefnd: Jón Pétursson, formaður. Benidikt Sveinsson, skrif-
ari. Magnús Jónsson. (Þessir 3 úr Reykjavík eða
grenndinni. En úr fjórum fjórðungum landsins) Jón
Sigurðsson. Stefán Eiríksson. Sighvatur Árnason.
Jón Bjarnason.

Þessu máli var þannig ráðið til lykta, að umboð nefndarinnar
var lengt til næsta þings 1869.

6. Bænar skrá úr Borgarfjarðarsýslu um íslenzkt lagasafn, bls.
224—226.

Þessi bænar skrá var tekin aptur af flutningsmanni, þingmanni
Borgfirðinga.

7. Uppástunga þingmanns Strandasýslu um styrk af lækna sjóðn-
um handa Jóni Guðmundssyni á Hellu, bls. 239—240.

Þessi uppástunga var alveg felld.

8. Bænarsskrá úr Borgarfjarðarsýslu um að úrslit fátækramálefna verði lögð undir dómstólana, bls. 240.
Þessi bænarsskrá var felld.
9. Bænarsskrá úr Vestur Skaptafellssýslu um sérstaka verðlags-skrá, bls. 276—277.
Þessari bænarsskrá var vísað fyrir hönd forseta til stiptsyfir-valdanna.
10. Bænarsskrá úr Vestur-Skaptafellssýslu um skoðun á Flögujörð-um, bls. 285—286.
Þessari bænarsskrá var vísað fyrir hönd forseta til hlutaðeig-andi yfirvalda.
11. Uppástunga þingmanns Vestur-Skaptfellinga og hins 5. kon-ungkjörna um undirbúning nýrrar jarðabókar, bls. 309—310.
Þessi uppástunga var felld frá nefnd.
12. Bænarsskrá frá Eyrarhreppi við Skutulsfjörð um að prestssetrið Eeyri verði skilið frá Ísafjarðarkaupstaðar umdæmi (með fylgi-skjali), bls. 328—331.
Þessu máli var vísað fyrir hönd forseta til hlutaðeigandi yfir-valda.
13. Uppástunga nokkurra þingmanna um ávarp til konungs, bls. 650—651.
Þessi uppástunga var felld frá nefnd með 11 atkvæðum gegn 11.

VI.

ÞEGNLEGAR BÆNARSKRÁR OG UPPÁSTUNGUR,

sem lesnar voru upp á þingi, að nokkru eða öllu, en vísað til annara þingnefnda.

1. Bænarsskrá úr Suður-Þingeyjarsýslu um þjóðfund, bls. 212.
Þessari bænarsskrá og 15 öðrum (sbr. niðurlagsatriði þeirra, bls. 226—227) var vísað til nefndarinnar í stjórnarbótarmálinu (sbr. bls. 11).

2. Bænarskrá frá Akureyrarkaupstað um að mega kjósa sér alþingismann, bls. 220—221.
Þessari bænarskrá var vísað til nefndarinnar í stjórnarbótarmálinu.
3. Bænarskrá Ísfirðinga um gufuskipsferðir kring um land og póstgöngur.
Vísað til nefndarinnar í málinu um gufuskipsferðir kringum strendur Íslands.
4. Bænarskrár um fiskiveiðar útlendra.
Vísað til nefndarinnar í fiskiveiðamálinu.
5. Bænarsarskrá úr Skagafirði um forngripasafnið.
Vísað til nefndarinnar í forngripasafnsmálinu.
6. Bænarskrá úr Mýra- og Hnappadalssýslu um vísitazíur prófafa, bls. 233—236.
Vísað til nefndarinnar í málinu um kirkjuskoðanir prófafa.
7. Bænarskrá frá Austur-Skaptafellssýslu um að fá lækni í þá sýslu, bls. 247—248.
Vísað til nefndarinnar í læknaSKIPUNARMÁLINU.
8. Uppástunga þingmanns Skagfirðinga um byggingarnefnd í hverjum hrepp, bls. 251—252.
Vísað til landbúnaðarnefndarinnar.
9. Bænarskrá frá Húnavatnssýslu um húsastærð, bls. 252—254.
Vísað til landbúnaðarnefndarinnar.

VII.

ÖNNUR SKJÖL.

1. Skipunarbréf konungsfulltrúa, dagsett 31. maí 1867, bls. 10.
2. Bréf stiptsyfirvaldanna um prentun alþingistíðindanna, bls. 212.

3. Bréf stiptamtamanns, byskups og landfógeta til forseta um, að þeir taki að sér forstöðu þjóðhátíðarinnar, bls. 398—399.
  4. Svar stjórnarmálsnefndarinnar upp á ágreiningsatkvæði Jóns Guðmundssonar, bls. 592—595.
-

LEIÐRÉTTING.

Á bls. 250 vantar dagsetningu undir álitsskjal til konungs um vöru-
flutninga sem á að vera :

»Alþingi 15. júlí 1867«.

Á bls. 305 vantar bæði dagsetningu og undirskriptir undir bænarskrá til konungs um viðskiptabækur, sem á að vera :

»Alþingi 22. júlí 1864.

Jón Sigurðsson. Sveinn Nielsson».